

ความหลากหลายและการใช้ประโยชน์ของเห็ดราในอุทยานแห่งชาติแม่งปิง

Diversity and Utilization of Mushrooms in Mae Ping National Park

บารมี สกลรักษ์¹ กิตติมา ดั่งแค้น¹ จันจิรา อายะวงศ์¹ วินันท์ดา หิมะมาน¹ และภฤชณา พงษ์พานิช¹
Baramee Sakolrak¹, Kittima Duengkae¹, Chanjira Ayawong¹, Winanda Himaman¹ and
Krisna Pongpanich¹

บทคัดย่อ

อุทยานแห่งชาติแม่งปิงเป็นอุทยานแห่งชาติที่อยู่ภาคเหนือของประเทศไทย สังคมพืชที่พบมีหลายสังคม เช่น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบชื้น ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง การศึกษาความหลากหลายชนิดของเห็ดในครั้งนี้ เป็นการสำรวจชนิดของเห็ดที่พบอยู่ในแปลงศึกษาสังคมพืชถาวรจำนวน 5 แปลง ในป่าเบญจพรรณ และ ป่าเต็งรัง โดยแปลงศึกษาสังคมพืชถาวรแต่ละแปลงมีพื้นที่ขนาด 10,000 ตารางเมตร (1 เฮกตาร์) การสำรวจครั้งนี้ ดำเนินการอยู่ในช่วงฤดูฝน (ระหว่างเดือนมิถุนายน – สิงหาคม พ.ศ. 2553)

ผลการศึกษาพบเห็ดจำนวนรวม 155 ชนิด สามารถจำแนกได้จำนวน 139 ชนิด ซึ่งจัดอยู่ใน 52 สกุล 25 วงศ์ 8 อันดับ 2 ชั้นย่อย และ 1 ชั้น สำหรับเห็ดที่สำรวจพบทั้งหมดสามารถแบ่งตามบทบาทและหน้าที่ในระบบนิเวศออกเป็น 5 กลุ่ม คือ เห็ดผู้ย่อยสลายอินทรีย์สาร 69 ชนิด เห็ดเอคโตไมคอร์ไรซา 60 ชนิด เห็ดที่มีความสัมพันธ์กับปลวกหรือเห็ดโคน 5 ชนิด เห็ดที่เป็นสาเหตุของโรคพืช 3 ชนิด และเห็ดที่ยังไม่ทราบบทบาทและหน้าที่ 10 ชนิด ในบรรดาเห็ดทั้งหมดที่สำรวจพบสามารถรับประทานได้หรือเป็นเห็ดสมุนไพรอย่างน้อย 40 ชนิด

ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำมารวบรวมและจัดทำเป็นรูปเล่มคู่มือการศึกษาเห็ดเบื้องต้นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่งปิงและเก็บรวบรวมเป็นฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศต่อไปได้
คำหลัก: ความหลากหลายชนิด เห็ด อุทยานแห่งชาติแม่งปิง

Abstract

Mae Ping National Park is located in northern Thailand and composes of many kinds of forest, such as evergreen forests and deciduous forests. The study of diversity of mushrooms was carried out by surveying in 5 permanent plots in mixed deciduous and Dipterocarp deciduous forests. Each permanent plot area was 10,000 square meters (1 ha). The survey was done once a month during rainy season 2010 (June 2010 to August 2010.)

Results of the survey revealed 155 mushroom species in total, which 139 species could be identified. The identified mushrooms were classified to 52 genera, 25 families,

8 orders, 2 subclasses and 1 class. All of them were divided into 5 groups according to their roles and functions in the forest ecosystem, namely, saprophytic mushrooms 69 species, ectomycorrhizal mushrooms 60 species, termite mushrooms 5 species, plant

parasitic mushrooms 3 species and unknown roles and function 10 species. There were at least 40 species can be classified on edible or medicinal mushrooms.

Results of the study are useful for preparing the field guide to mushrooms of Mae Ping National Park and collecting into biodiversity database of Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation.

Keywords: diversity, mushrooms, Mae Ping National Park

การอ้างอิง

บาร์มี สกลรักษ์, กิตติมา ด้วงแค, จันจิรา อายะวงศ์, วินันต์ดา หิมะมาน และกฤษฎา พงษ์พานิช. 2556.

ความหลากหลายและการใช้ประโยชน์ของเห็ดราในอุทยานแห่งชาติแม่อิง, หน้า 247-265.

ใน การประชุมการป่าไม้ประจำปี พ.ศ. 2556 “ผลผลิตและงานวิจัยป่าไม้ สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”

วันที่ 5-9 สิงหาคม พ.ศ. 2556. ณ ห้องประชุม 1 อาคารเทียมคมกฤษ กรมป่าไม้.